

Dankzij ruilkringen als Lets en Noppes is ruilen populair:

Op gitaarles voor 20

In ruilkringen door heel Nederland hebben deelnemers de euro ingewisseld voor alternatieve valuta. Het fenomeen is jaren oud, maar de ruilhandel floreert als nooit tevoren. Drie enthousiastelingen vertellen.

'Mensen denken dat we verstokte

NAAM **INGRID SCHÜTT**
LEEFTIJD **'IN DE 50'**
RUILKRING **NOPPES AMSTERDAM**
LID SINDS **2001**
RUILT MET **DE NOP**

Ik kom net terug van een paar dagen zeilen; iemand verhuurde zijn zeilboot voor maar vijftien nop per dag. Maar ja, er moest wel iemand op de kat passen, hè. Gelukkig ken ik genoeg mensen die voor vijf nop mijn kat willen verzorgen. Als bedankje ga ik dan wel een keer met hun kindje wandelen of koop ik een biologische appeltaart voor ze. Die zijn hartstikke duur in de winkel, maar ik ken een adresje waar ik ze kan kopen voor slechts een paar noppes. En laatst moest ik heel vroeg in de ochtend op Schiphol zijn. Ik wist dat er door heel Amsterdam noppers zitten die hun auto vernoppen, dus ik heb er gewoon eentje

opgebeld en die wilde me wel brengen voor een nop of tien. De taxi had me zeker 50 euro gekost. Inmiddels zijn er zo'n tachtig ruilkringen in Nederland, van Hoevenen tot Harenkarspel, maar Noppes werd al in 1993 opgericht en is daarmee de oudste ruilkring van het land. Ik kwam zo'n tien jaar geleden met de vereniging in aanraking, ben lid geworden en sinds vijf jaar ben ik zelfs voorzitter van de kring. Mijn huis kijkt uit op een plein, en als ik zo uit het raam staar realiseer ik me dat er op elke hoek minstens één lid van Noppes woont. We hebben ruim zeshonderd leden en dat aantal groeit. Ja, je kunt niet ontkennen dat de economische crisis daar mee te maken heeft. Mensen realiseren zich ineens hoe duur producten of diensten kunnen zijn en gaan zoeken naar alternatieven. Mensen denken vaak dat we een stelletje verstokte hippies zijn, een of andere enge sekte, maar dat is onzin. Noppes

'Het is gewoon geld zoals geld ooit bedoeld is'

NAAM **NICOLE DE JONG**
LEEFTIJD **40**
RUILKRING **LETS NIJMEGEN**
LID SINDS **EEN HALF JAAR**
RUILT MET **DE ZON**

Ik werk als projectleider in een ziekenhuis, maar heb al een tijd het plan om een eigen bedrijfje op te zetten. Omdat mijn inkomen daardoor achteruit kan gaan, ben ik een half jaar geleden gaan zoeken naar manieren om alvast geld te besparen. Al gauw kwam ik uit bij LETS Nijmegen.

LETS staat voor Local Exchange Trading System, of lokaal ruilsysteem. Ruilhandel is natuurlijk zo oud als de mensheid, maar dit fenomeen stamt uit de crisisjaren '30 van vorige eeuw. In Canada zaten soms hele dorpen zonder werk, maar via LETS konden de dorpen toch in hun behoeftes voorzien. De kracht van het idee is dat het uitgaat van indirecte ruil; je hoeft niet perse iets terug te geven als je een dienst of product van iemand afneemt, maar maakt gebruik van een alternatieve valuta. In Nijmegen is dat de zon. Ik help

jou sjouwen met de verhuizing en krijg daarvoor tien zonnen. Daarmee kan ik me vervolgens weer laten verwennen door een andere deelnemer van de ruilkring die werkt als schoonheidsspecialist. Nee, het idee is niet revolutionair, maar het werkt wel. Het is gewoon geld zoals geld ooit bedoeld is: als ruilmiddel, niet als opotmiddel.

Net als in de meeste kringen heeft de zon als uitgangspunt ongeveer dezelfde waarde als een euro, maar een van de voordelen is dat de prijzen vaak veel en veel lager liggen. Iedereen bepaalt zelf hoeveel zonnen zijn dienst of product kost, maar als je teveel vraagt, gaat niemand met je in zee. Sjoemelen is ook niet mogelijk, want we werken met een online betalingssysteem die van elke deelnemer exact het aantal zonnen bijhoudt.

Op dit moment hebben we ruim honderdvijftig heel actieve leden en de aanwas van nieuwe mensen is met de crisis dubbel zo groot als voorheen. Maar het is een misverstand dat we alleen bestaan uit zielige bijstandstrekkingen die hier de hele dag zitten te jammeren dat ze niet kunnen shoppen. Er lopen ook genoeg mensen rond die goed in de slappe was zitten, maar zich hebben

aangemeld om de sociale contacten of om andere mensen een plezier te doen. Ook het milieu is voor velen een motivatie. In plaats van een nieuwe strijkbout te kopen, kijken ze in de kring of ze er een kunnen lenen of overnemen. Buitenstaanders hebben al snel het beeld van een groep geitenwollensokkentyperen, maar dat is echt niet het soort mensen dat wij willen aantrekken. De meeste leden hebben gewoon een bepaald talent, maar vinden het te ver gaan om dat talent commercieel uit te buiten. Iemand vindt het bijvoorbeeld leuk om mensen te helpen met computerreparaties, maar wil er geen bedrijfje in starten omdat hij ook wel eens nee wil kunnen zeggen. Bij LETS kan dat. Het is veel vrijblijvender. Natuurlijk doe ik mijn dagelijkse boodschappen nog in de supermarkt, maar over het algemeen kijk ik voor alles wat ik nodig heb eerst rond in de kring. Deze week was ik bijvoorbeeld op zoek naar een matras voor een logé en wat muziek van een bepaalde stroming. Ik zet het op de mailinglijst, en hup: voor je het weet had ik acht reacties van leden die wel even een matras komen brengen of cd'tjes willen branden. Ideaal toch?"

was jij mijn auto, dan pas ik op jouw kinderen

nop

Tekst: Matthijs Meeuwse
Foto's: Joost Hoving

hippies zijn'

is zeventien jaar geleden opgericht door idealisten en arme studenten, maar inmiddels is de groep veel diverser. Er zijn leden bij die een uitkering genieten, maar ik ken ook meer dan genoeg dokters, juristen en tandartsen die hun diensten voor de kring in noppen aanbieden. Voor veel mensen is het ook een creatieve uitlaatklep. Ik zelf geef bijvoorbeeld gitaarlessen en lessen Frans.

Het belangrijkste voor de leden is het idee dat je ook zonder geld hele leuke of nuttige dingen kunt doen. Het gaat niet om de harde pegels, maar om het idee dat je samen rijk bent. Maar we zijn verder niet tegen de euro, hoor. Het is totaal onrealistisch als mensen denken dat ze zo de nationale munt kunnen vervangen. Als ik met de trein reis, kan ik moeilijk met noppen komen aanzetten bij de conducteur. En dat is ook helemaal niet erg. Dit is een complementair systeem; het kan prima bestaan naast de reguliere economie."

'Ik ben de man met de ladder'

NAAM **JANS RENKEN**
LEEFTIJD **60**
RUILKRING **RUILKRING HENGLO**
LID SINDS **2000**
RUILT MET **DE NOABER**

Ik kwam tien jaar geleden via mijn vriendin in aanraking met de ruilkring en was meteen gegrepen door het idee dat je met een gesloten beurs bijna alles voor elkaar kunt krijgen. Op dit moment hebben we 65 leden en daar zit groei in. Het zijn gelijkgestemde, onafhankelijke geesten. Als je in de reguliere economie handelt, krijg je altijd te maken met rente of de staat die in je zakken gaat graaien. Die betutteling daar zijn wij wars van. Het gevoel om je daar tegen te verzetten, leeft wel in de ruilkring. Om zelf iets op te zetten wat buiten dat systeem staat, als is het maar op heel klein niveau.

Maar ook de saamhorigheid is voor veel leden een belangrijke motivatie. Het Twentse platteland heeft een rijke geschiedenis van noaberhulp. Als het begon te regenen en je hooi lag nog op het veld, dan trommelde je gewoon wat burens op om je te helpen. Zo werkt het ook in de ruilkring en daarom hebben we onze munten ook de noabers (burens) genoemd. Het is heel mooi om in die groepsdynamiek te zien hoe iedereen vroeg of laat zijn eigen expertise krijgt. Je hebt de man die banden plakt, de vrouw die graag helpt in de tuin en ik ben de man met de ladder. In het dagelijkse leven ben ik sportmasseur, maar daar ben ik overdag al genoeg mee bezig en bovendien was er al iemand in de kring die voor noabers massages aanbood. Dus kruip ik graag voor mensen de ladder op: dakgoten schoonmaken, kozijnen schilderen, klimop snoeien. In principe is er natuurlijk niets

nieuws aan het idee. In de 19de eeuw had je ook kleine gehuchtjes waar iedereen zijn eigen ambacht had en zoveel onderling ruilde dat het dorp zich eigenlijk zelfstandig staande hield binnen de grote economie. Naast de dagelijkse ruilhandel organiseren we ook regelmatig activiteiten om met elkaar in contact te komen: fietstochten, kletscafés, lezingen, klaverjasavonden. Je raakt dan met de andere leden in gesprek en merkt onmiddellijk dat dit de handel bevordert. Want de noabers moeten wel blijven circuleren, hoor. Je mag tot 250 noabers in de plus of min staan, maar als je daaroverheen gaat, wordt er wel aan de bel getrokken. Dan schuiven we je snel een paar klussen door of we vragen je serieus of je nog wel zin hebt om lid te blijven van de kring. Want oppotten of rood staan betekent de handel vertragen."

RUILEN OP INTERNET

■ Via www.letscontact.nl is simpel op te zoeken in welke gemeentes er een LETS-ruilkring actief is.

■ Aanmelden kan vaak via de website van de lokale vereniging, maar wie geen ruilkring in zijn woonplaats vindt en geen behoefte heeft er zelf een op te richten, kan ook op andere sites terecht:

■ www.ruilen.nl is een soort Marktplaats voor het ruilen van producten en diensten

door heel het land. Andere websites met dezelfde insteek zijn: www.swoppa.nl en www.clubvan100.rvu.nl.

■ Advertentiesite www.jouwklusmijnklus.nl is gebaseerd op hetzelfde idee, maar richt zich alleen op het uitwisselen van diensten; vaak (technische) klusjes in en om het huis.

■ Op www.mailmydisc.com maken gebruikers twee lijsten: één voor de dvd's en cd's die ze inruilen en één

voor degenen die ze daarvoor terug willen. Voor elk ingeruild item krijgen ze punten op hun saldo gestort waarmee (voor het saldo van 1 euro) weer een nieuwe cd of dvd te bestellen is. Ook www.rouleerdekleer.nl werkt via een virtueel puntensysteem, maar deze site is enkel gericht op kleding.

■ Je vindt op internet niet waar je naar op zoek bent of duikt liever zelf in de motenballen? www.swopteam.nl organiseert hippe

ruilfeestjes voor kerstversiering, tuinkabouters en alles er tussenin. Voor frisse ruilfeestjes gericht op kleding kun je ook terecht bij de mensen achter www.littlegreendress.nl.

■ Het ultieme bewijs dat ruilen loont vind je op www.oneredpaperclip.blogspot.com. De Canadese blogger Kyle MacDonald had er slechts veertien ruiltransacties voor nodig om van een rode paperclip een huis te maken!

